

Žitek Vladimir rojen v Karlovcih. 3. Seidl Johann iz Ptuja. 4. Klemenčič Jakob iz Središča. 5. Keček Andraš iz Ormuža. 6. Frass Franjo od sv. Bolfanka. 7. Horvat Miha od sv. Vrbana. 8. Arnuž Tone od sv. Vrbana.

Prva dva dobila sta premijo in sicer knjigo: „Ein treues Bild der Steiermark“.

Spričevalo prvega reda dobilo je 26, drugega 13, tretjega 3.

V drugem razredu bilo je 34 učencev. Spričevalo s odlikoj dobili so: 1. Šuta Franjo od sv. Bolfanka. 2. Šegula Franjo iz Možganec. 3. Toplak Janez od sv. Vrbana. 4. Vezjak Janez od sv. Trojice v Halozah. 5. Smrekar Ernest rojen v Judenburgu. 6. Horvat Franjo iz Možganec. 7. Gajšek Andraš iz Žetalj. 8. Hvalec Matjaš od sv. Barbare v Halozah. 9. Škrbine Tone iz Rožna pri Reichenburgu. 10. Korošec Franjo od sv. Marka pri Ptuj. 11. Goričar Rudolfo iz Mozirja.

Svedočbo prvega reda dobilo je 22 učencev, eden pa dovoljenje 1 slab red o početku novega šolskega leta popraviti.

V tretjem razredu so se odlikovali med 22 učenči: 1. Murko Matjaš od sv. Vrbana. 2. Kadlik Jožef iz Čebina v Moravi. 3. Greistorfer Dragotin iz Slov. Bistrice. 4. Weinhandl Ferdinand iz Radgone.

13 je dobilo prvi razred, 2 drugi, 3 smejo škušnjo ponavljati.

V četrtem razredu je bilo 14 učencev. Odlikovali so se sledeči. 1. Pučko Juri od sv. Andraša. 4. Simonič Jože od sv. Bolfanka. 3. Krenn Karl iz Gradca. 4. Smodiš Andraš iz Ljutomera. 5. Simony Deszö iz Pakóta na Ugerskoj.

Bilo je tedaj med 120 učenci 28 eminentov, kar je radostna prikazen. Živili! Med temi 28 so razve tretjega učenca v prvem, petega v drugem, drugega in četrtega v tretjem, tretjega in petega v četrtem razredu, vsi sami čisto ovejani Slovenci. Slava Vam! neutrudljivi bistroumni sokoliči. Stotinite se! Nendajte se! (Konec prih.)

Iz Celja. (Sklep mestjanske šole. 29. julija se je s slovesno sv. mešo in hvalno pesmijo v nemški cerkvi končala naša mestjanska šola. Znamenito je pri njej to, da slovi zavolj izvrstnih gg. učiteljev kot najboljša na Štajerskem in je imela tudi največ učencev, ker v začetku bilo je vpisanih v vseh 3 razredih 128 in ob konci bilo njih je še 116. Po narodnosti njih je bilo, ako take učence, ki imajo na Slovenskem rojene stariše, ki tudi sami slovenski dobro umejo, pa v preveliki zaljubljenosti do nemščine svoje otroke vse, tudi krščanski nauk nemški podučevati ukazujejo, Slovencem prištevati smemo, čez 60 Slovencev, okoli 50 Nemcev in 4 Lahe. Slovenščina se je na tej šoli učila v 2 oddelkih po 4 ure na teden in sicer je rojene Slo-

vence učil g. učitelj Novak, Nemce pa vpokojeni g. vojaški kaplan Mohorčič. Ker imajo mestjanske šole namen posebno našo mladino pripravljati za učiteljski, obrtniški in rokodelski stan, ne moremo mi Slovenci tudi z našo izvrstno mestjansko šolo zadovoljni biti, ker se v tistej nijeden predmet, niti zgodovina, v slovenščini ne podučuje, kar bi se vendar lahko zgodilo. Naši mladenčji bodo po teh šolah izobraženi sovražniki lastne domovine postali in bodo Prusom pot v naše kraje pripravljati pomagali, a tega gospodje na Dunaji in v Gradci nočejo spoznati. (Konec prih.)

Iz Središča. (Pretep.) Bilo je v nedeljo 25. jul. t. l. blizo Središča na Ogerskem pri Štaj. meji, kedar so neko cerkveno obhajilo tamkaj imeli. Pred poldnem bilo je vse mirno. Po krščansko so se ljudje pri božji službi obnašali. Tudi po poldne pred blagoslovom je vse mirno bilo. Nenadoma po blagoslovu pa prihrupi nek divjak iz občine Vitanske, Bolfanske fare, in takoj se počne pretep. Divjal je strašno; kakor neumna žival je mlatil krive in nekrive. Na ta primer dostigne neko ženo, katero je nevarno po glavi ranil. Sedaj pristopijo navzoči in hudodelca tako zmlatijo, da mu ni bilo moč več vstati. Drugi dan so ga odpeljali na dom, da stoji vsem v izgled po pregovoru: kdor išče, ta najde.

Iz Bizeljskega. (Požar.) 25. julija bil je v Bračnivesi hud požar, ki je Mariji, vdovi Lipejevi razun hiše pokončal 3 gospodarska poslopja ter pšenico in krmo uničil. Reva je mati 8 nedoletnih otročičev. Enaka nesreča po ognji je zadela še 3 gospodarje. Zgorela je 1 hiša in 9 gospodarskih poslopij do čistega. Škode je več kakor 7000 fl. Hvala Bogu, da smo vsaj Lipejevo hišo, kojo je že plamen oblizeval, z vso silo otehi, sicer bi bila vsa ves pogorela, ker silen veter je pihal. Ogenj je nastal, kakor se sumi, po nekem trepu. Zavarovan ni bil nobeden, akoravno so se tukaj ljudje že mnogokrat v tej reči opominjali in nagovarjali.

Iz Radgone. (Cigani.) Slovencem, ki živijo kraj ogerske meje bo treba, da posebno pazijo na svoje imetje in življenje. Kajti od onega časa, kar je odstranjen kordon, klatijo se zopet trume ciganov po naših pokrajinah. Blizo Bernika so izplenili v eni noči več hiš in kleti. Tudi so ubili staro ženo. Naplenjeno blago so peljali na vozih čez mejo. Hvala Bogu, da so njih še dobili nekaj pri sv. Jurji in nekaj v Soboti na Prekmurskem. Upamo, da se njim naloži, kar so si zaslužili. Vendar mnogo še se njih potepa po naši okolici. Zato bo treba, da Slovenci, posebno predstojniki, pazijo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Nadvojvoda Albreht je potovaje po Francoskem se sošel s predsednikom

francoske republike Mak-Mahonom. Pravijo, da ima to političen pomen.

Na Koroškem je poslanec Knobloch položil poslanstvo. Liberalci zgubijo v njem močnega zagovornika.

Državni poslanec tržaške okolice in znani slovenski rodoljub g. Nabrgoj je pri neki svečanosti na svojem vrtu razvil lepo rdečo-belo-modro slovensko zastavo; ali zdajci pridejo policaji in mu njo iztrgajo. Kedar pa pruski potepuhi izobešajo pruske črno-bele boje, tedaj pa včasih žive duše policijske videti ni.

Gališki cesarjev namestnik grof Goluhovski in oče oktoberske diplome, je po dolgi bolezni umrl. —

Ogerski ministri delajo na to, da bi vsled nove pogodbe Ogerska mesto 30 samo 25 milijonov dolagala k skupnim državnim stroškom. Čudni Madžari zahtevajo, da bi tedaj mi njim robovali plačevaje na leto 75 milijonov.

Hrvatski ban Madžuranič je pobiranje denarjev za hercegovinske Kristijane dovolil.

Vnanje države. Najvažniši dogodek je upor slavjanskih Kristijanov v Hercegovini na Turškem. Uporniki dobivajo pomoči iz Črnogore in Dalmacije, ker je iz teh dežel neki več oboroženih čet prekoračilo mejo in se združilo z njimi. Govorica gre, da njih je uže 5000 mož ter da so Turkom pri Stoicu vzeli 3 kanone in posekali 250 mož. Črnogorci in Srbi v Belemgradu so jako iznemirjeni in utegnejo svoja kneza, Nikolaja in Milana prisiliti na vojsko, katerej se obadva še ustavljata. Milan je celo Beligrad zapustil in odšel na Dunaj, kder se je pogovarjal z našim cesarjem, s pruskim in ruskim poslancem. Iz Ljubljane je uže neki 80 mladih Slovencev črez Dalmacijo hitelo prostovoljno na pomoč. Tudi več naših regimentov je dobilo povelje, pripravljati se na pot proti turški meji. Kaj bo iz vsega tega, to bode prihodnost razkrila!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapolj in domu.

F. Š. . . Kdor ne gre od doma, tudi domu ne pride, pravi slovenski pregovor. Taka je. Spomnil sem se tega pregovora jaz in gotovo tudi marsikdo, ki je letos zaslišal, da namenim mednarodno, t. j. vse katoliške narode zastopajoče poslanstvo potovati v Rim pred sv. Očeta, vidnega glavarja sv. Cerkve, da mu izpoveda pred vsem svetom svojo ndanost in neomahljivo zvestobo, naj pride, kar hoče. Pregledavši denarno mošnjo in zanašaje se na zdravo svoje telo, sklenem ovemu poslanstvu pridružiti se, ob enem pa nagledati si lepo, po celem svetu za tega voljo slovito Italijo, posebno pa staroslavni Rim, vsem vernim Katoličanom sveto mesto. Zapustim tedaj 4. aprila t. l. svoje gnezdo ob slovensko-nemški meji v Sloven-

skih gorinah ter se podam v Maribor na južno železnico.

Moj namen ni, popisati vse, kar sem videl ali slišal na svoji italijanski poti; le nekatere prigodke hočem navesti, kateri so mene posebno zanimivali nadjaje se, da utegnejo čitatelje „Slov. Gospodarja“ kratkočasiti.

V Mariboru sem platil 73 fl. za vožnjo v II. razredu. Bogu se v varstvo izročim, zasedem železnega konja, ki je začel kaj urno dirjati proti jugu. —

Prvo mesto Celje ne potrebuje tukaj obširnišega popisovanja. Vsaj ga itak mnogo od nas hodi prisiljenih ogledovat namreč: zatoženci, tožniki, priče in porotniki. Od Celja se suče železnica kraj tople Savine ter med gorami pridrdra do Zidanega mosta. Tukaj njo na levo potegne v Zagreb, na desno pa med visokim skalovjem tik šumeče Save v Ljubljano. Lega ljubljanskega mesta je krasna, in ni prazna baharija, če se Kranjci z njim ponašajo nazivljajoči ga: bela Ljubljana. Iz nad grada se vse mesto najbolje razvidi. Za mestom se razprostira širno močvirje. Po okolici se vidijo daljne in bližnje gore, iz kterih nas pozdravlja množica belih cerkev. Ob čistem zraku zagledaš proti severu zahodu tudi velikansko goro Triglav. V poslopje na gradu ne sme kdorbodi, ampak njegova vrata so odprta le hudodelnikom, ki se ondi pokorijo, in pa njihovim čuvajem. Človeka srce boli, kedar pomisli, kako ondi za trdnim zidovjem večidel bolj mladi in krepki ljudje životarijo, med tem ko od njih poprej nadlegovani poštenjaki za nje delajo in pridno plačujejo. — Kraljica vsem ljubljanskim cerkvam je velika stolna cerkva s krasno kuplo. Tudi v franciškansko cerkev je vredno pogledati. Ljudstvo na Kranjskem je sploh pobožno. Tudi po delavnikih in popoldne nabajamo verne, ki presv. Reš. Telo obiskujejo in molijo. Dalje od Postojne se začne žalosten kraj, prava kamenita puščava — goličavni Kras. Ne vidiš njiv, ne travnikov, ne hoste, ne vinskih gor, vse je pusto, vse žalostno. Borno borovje ali brinje na črevelj visoko zeleni med trdim apnenim kamenjem. Tu pa tam klavrno hira kako drevesce. Neki se najde kak ogonček v nižavi, katerega so pridne roke z med kamenjem nabrano zemljo nanosile. Moj Bog, sem si mislil, gledaje žalosten kraj, kak krasen vrt je naša štajerska dežela proti tej puštinji! Želel bi na nekatere tedne našim nezadovoljnim poslom in zapravljivim kmetovalcem, naj bi tje šli na Kras in se učili zadovoljnosti in zmernosti.

Skozi 5 tunelov se človek pelja, ter se zapustivši Prosek, kder dobro vino raste, naposled privleče do Nabrezine. Sedaj postaja srce potnika čedalje bolj nemirno, oko mu nepokojno išče in lovi prvi pogled na — morje, katerega še nikdar videlo ni. In glej! brž za Nabrezino se odgrne zavoj in čarobno leži pred teboj pod bre-